

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nr 1/2022
terenu położonego w miejscowości Hermanowa oraz terenu
położonego w miejscowości Tyczyn, w gminie Tyczyn

ZESPÓŁ AUTORSKI:

mgr Hanna Kowińska

- Biegły z listy Wojewody Mazowieckiego
w zakresie ocen oddziaływania inwestycji na
środowisko - Nr 0335

mgr inż. arch. Agnieszka Łapa-Żelachowska

mgr inż. Mariola Kałużna

TYCZYN, październik 2023

1. Wstęp

1.1 Podstawa prawna

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko planu zagospodarowania przestrzennego wynika z:

- art. 46 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023r. poz. 1094 z późn. zm.).
- art. 17 ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 977 z późn. zm.).

1.2 Zakres przedmiotowy

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nr 1/2022 terenu położonego w miejscowości Hermanowa oraz terenu położonego w miejscowości Tyczyn, w gminie Tyczyn na podstawie Uchwały Nr XLVII.320.22 Rady Miejskiej w Tyczynie z dnia 29 kwietnia 2022r w zakresie określonym art. 53 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Sporządzający plan, zgodnie z art. 53 tej ustawy, uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie z obligatoryjnymi, właściwymi miejscowo organami, mianowicie z: Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Rzeszowie oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Rzeszowie. Ww. organ Państwowej Inspekcji Sanitarnej określił pełen stopień i zakres prognozy oddziaływania na środowisko, wynikający z art. 46 ust. 1 pkt 1, art. 51 ust. 2, art. 53 ust 1 oraz art. 58 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy (pismo z dnia 22 sierpnia 2022 r. znak PSNZ.9022.4.2.18.2022). Natomiast ww. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska doprecyzował, że poza zagadnieniami wynikającymi z przytoczonych artykułów, należy także uwzględnić wymagania określone w art. 52 ustawy (pismo z dnia 29 listopada 2021 r. znak WOOŚ.411.1.110.2022.AP.2). Konkludując, prognoza obejmuje w szczególności problemy środowiska, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 916 ze zm.), a zwłaszcza: przewidywane znaczące oddziaływania (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na cele i przedmioty ochrony obszaru natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

1.3 Cel i metodyka

Jako najistotniejszy cel opracowania niniejszej prognozy należy wskazać analizę i ocenę potencjalnych zmian w środowisku przyrodniczym, jakie mogą nastąpić w wyniku realizacji ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w miejscowości Hermanowa oraz terenu położonego w miejscowości Tyczyn, w gminie Tyczyn. A w szczególności – w jakim stopniu oraz w jakim zakresie przestrzennym mogą nastąpić negatywne oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego oraz kulturowego, w tym także na jakość życia ludzi. Celem jest więc identyfikacja potencjalnych oddziaływań na środowisko ustaleń dokumentu,

określenie rozwiązań eliminujących, ograniczających lub kompensujących negatywne oddziaływania na środowisko oraz w miarę potrzeb przedstawienie działań alternatywnych.

Prognozę sporządzono na podstawie rozpoznania terenowych uwarunkowań środowiskowych i walorów krajobrazowych, identyfikacji potencjalnych zagrożeń i uciążliwości, analizy dostępnych opracowań środowiskowych oraz innych dokumentów z zakresu ochrony środowiska na poziomie gminy, powiatu, województwa i kraju, a także informacji udostępnionych przez instytucje naukowe i państwowe. Uwzględniono zapisy Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla przedmiotowego terenu, w tym prognozy oddziaływania na środowiska Studium, a także cele środowiskowe określone w najważniejszych dokumentach o znaczeniu krajowym, wojewódzkim, powiatowym i gminnym. Informacje zawarte w prognozie zostały opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny, dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości planu.

Opracowanie przedstawia wyniki analiz i ocen w formie opisowej. Część graficzna została ujęta w tekście w formie schematów i zestawień. Opracowanie zostało podzielone na trzy główne części. Pierwsza zawiera podstawę formalno-prawną, zestawienie materiałów źródłowych oraz metodę zastosowaną do oceny poszczególnych oddziaływań. W części drugiej scharakteryzowano stan środowiska oraz główne problemy środowiskowe występujące w granicach planu. Część trzecia objęta analizę i ocenę oddziaływania ustaleń projektowanego dokumentu na poszczególne komponenty środowiska. Na koniec zamieszczono streszczenie w języku niespecjalistycznym.

2. Powiązania projektu planu z innymi dokumentami

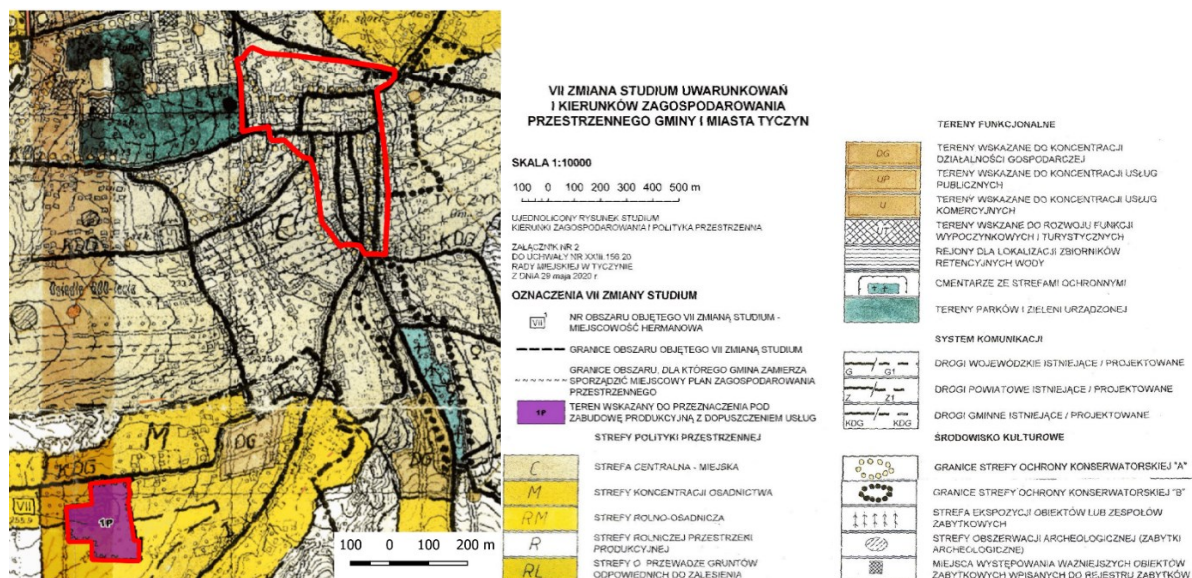
2.1 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta

Podstawowym dokumentem wymagającym uwzględnienia przy sporządzeniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Tyczyn uchwalone uchwałą nr XXXVIII/290/02 Rady Miejskiej w Tyczynie z dnia 29 sierpnia 2002 r.

Teren planu w miejscowości Tyczyn zawiera się w strefie centralno- miejskiej. Obejmuje ona centrum miasta Tyczyna wraz z jego otoczeniem i skupia obiekty, zespoły i układy zabytkowe, najważniejsze urzędy i instytucje publiczne oraz inne jednostki o funkcjach usługowych, mieszkaniowych i produkcyjnych. Strefa ta wymaga przekształceń funkcjonalno-przestrzennych i działań modernizacyjnych, skierowanych głównie na podniesienie rangi kształtującego się głównego ośrodka usługowego dla całej gminy. Szczególnie niezbędne jest uzupełnienie istniejących funkcji publicznych w zakresie oświaty, opieki zdrowotnej (w tym specjalistycznej), opieki społecznej, kultury, sportu. Dla rozwoju usług winny być wykorzystane walory zabytkowe strefy, z uwzględnieniem rehabilitacji i konserwacji występujących obiektów zabytkowych. Obszar planu znajduje się w granicach strefy ochrony konserwatorskiej „A”.

Obszar planu w miejscowości Hermanowa zgodnie z VII zmianą Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miasta wskazany jest do przeznaczenia pod zabudowę produkcyjną z dopuszczeniem usług, a także dróg wewnętrznych o szerokości w liniach

rozgraniczających nie mniejszej niż 5,0 m, inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, miejsc do parkowania.

Rysunek 1 Granice obszarów opracowania planu na wyrysie ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miasta Tyczyn

Analiza zgodności projektu planu oraz Studium nie wykazała niespójności pomiędzy tymi dokumentami.

2.2 Inne dokumenty planistyczne

Do najważniejszych dokumentów o charakterze strategicznym, z którymi powiązany jest projekt przedmiotowego planu zaliczono:

- Koncepcję Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030,
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego 2018, perspektywa do 2030
- Strategię Rozwoju Województwa Podkarpackiego do 2030 roku
- Potrzeby i możliwość rozwoju Gminy i Miasta Tyczyn 2016
- Lokalny program Rewitalizacji Gminy Tyczyn na lata 2016-2022
- Strategię Rozwoju Gminy i Miasta Tyczyn 2020
- Program opieki nad zabytkami Gminy Tyczyn na lata 2018-2021

Ponadto projekt planu wymaga w zakresie ochrony środowiska uwzględnienia poniższych programów i planów:

- Aktualizacji Krajowego programu ochrony powietrza do roku 2025 (z perspektywą do 2030 oraz do 2040)
- Polityki ekologicznej państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej
- Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju – Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności
- Programu ochrony środowiska dla Województwa Podkarpackiego na lata 2017-2019 z perspektywą do roku 2023

- Planu gospodarki odpadami dla województwa Podkarpackiego na lata 2020 -2026 z perspektywą do roku 2032

Powyższe programy zostały, w zależności od potrzeb, opisane w niniejszej prognozie.

2.3 Programy i plany w zakresie ochrony środowiska

Główne cele polityki zagospodarowania przestrzennego miasta m. in. w zakresie ochrony środowiska określone zostały w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Tyczyn oraz programie ochrony środowiska dla gminy Tyczyn.

- w zakresie ochrony środowiska głównymi celami zawartymi w Studium są:
- ochrona wartościowych obszarów i obiektów przyrodniczych chronionych prawem,
- rozszerzenie zakresu ochrony przyrody, w tym ochrony prawnej,
- stworzenie warunków funkcjonowania ekosystemów dla zachowania równowagi przyrodniczej,
- przeciwdziałanie zagrożeniom ze strony środowiska przyrodniczego,
- poprawa stanu środowiska przyrodniczego,
- niwelowanie antropogenicznych (powodowanych działaniami ludzi) zagrożeń dla środowiska,
- wykorzystanie zasobów środowiska dla celów rozwoju gospodarczego,
- wykorzystanie atrakcyjnych walorów środowiska dla potrzeb wypoczynku,

turystyki i rekreacji.

Program ochrony środowiska dla gminy Tyczyn został opracowany w 2004r, jego główne cele to:

- racjonalne użytkowanie zasobów naturalnych przez zmniejszenie zużycia energii, surowców i materiałów, a równocześnie wzrost udziału wykorzystania zasobów odnawialnych,
- ochronę powietrza i ochronę przed hałasem,
- ochronę wód przez właściwą gospodarkę wodno-ściekową oraz racjonalizację zużycia wody,
- ochronę gleb i powierzchni ziemi przez minimalizowanie destrukcyjnych oddziaływań przemysłu i komunikacji,
- ochronę zasobów przyrodniczych z uwzględnieniem bioróżnorodności przez zmniejszenia presji z rozwoju gospodarczego.

2.4 Przepisy wyższego rzędu dotyczące ochrony środowiska, wymagające uwzględnienia w projekcie planu

Projekt planu wymaga między innymi uwzględnienia aktów prawa międzynarodowego dotyczących ochrony środowiska, w szczególności takich jak:

- Konwencja o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk, sporządzona w Bernie dnia 19 września 1979 r. (Dz. U. z 1996 r., Nr 58, poz. 263),
- Konwencja o różnorodności biologicznej, sporządzona w Rio de Janeiro dnia 5 czerwca 1992 r. (Dz. U. 2002 nr 184 poz. 1532),
- Dyrektywa Rady z dnia 21 maja 1992 r. nr 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (tzw. Dyrektywa Siedliskowa),

- Dyrektywa Rady z dnia 2 kwietnia 1979 r. nr 79/409/EWG w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (tzw. Dyrektywa Ptasia).

W ramach przepisów prawa krajowego w projekcie planu wymagane jest uwzględnienie między innymi poniższych aktów:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2556),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r. poz. 112),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 poz. 1839),
- Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. 2020 poz. 2187),
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r., poz. 916 z późn. zm),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2022 r. poz. 916),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie gatunków dziko występujących grzybów objętych ochroną (Dz. U. z 2014 r., poz. 1408),
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25.06.2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych,
- Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. prawo wodne (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r., poz. 2625);
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2022 r., poz. 699),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. z 2020 r., poz. 10),
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2022 r. poz. 977 z późn. zm.)

3. Charakterystyka obszaru objętego planem

3.1 Charakterystyka gminy

Gmina Tyczyn jest gminą miejsko-wiejską położoną w województwie podkarpackim, w jego centralnej części, w powiecie rzeszowskim. Siedzibą gminy jest miasto Tyczyn. Dodatkowo w jej skład wchodzi jeszcze trzy sołectwa – Hermanowa, Kielnarowa oraz Borek Stary. Gmina leży w bezpośrednim sąsiedztwie miasta wojewódzkiego – Rzeszowa. Ponadto graniczy z gminami: Lubenia, Błażowa, Chmielnik i Hyżne. Gmina Tyczyn wchodzi w skład Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego, skupiającego miasto Rzeszów i dwanaście gmin ościennych.

Gmina Tyczyn posiada korzystne uwarunkowania dla rozwoju funkcji pozarolniczych. Ma bardzo sprzyjające położenie komunikacyjne. Zlokalizowana jest przy szlakach handlowych północ-południe (droga krajowa nr 19) oraz w bliskiej odległości szlaku wschód-zachód (autostrada A4 biegnąca od granicy z Niemcami do granicy z Ukrainą).

Obszar gminy Tyczyn rozciąga się na terenie Pogórza Karpackiego, dokładniej należy do mezoregionu Pogórza Dynowskiego. Położenie to stanowi o pluralistycznym ukształtowaniu terenu. Część gminy wznosi się na wysokości od 230-460 m n.p.m. Obszar ten jest bardziej zróżnicowany morfologicznie, ponieważ leży na pograniczu Pogórza Dynowskiego i ma charakter podgórski. Wschodnia część gminy położona jest w granicach Hyżnieńsko-Gwoźnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Grunty objęte wnioskiem nie są położone w granicach przestrzennych form ochrony przyrody.

Gmina ma charakter rolniczo-przemysłowy. Wiodącą funkcją gminy jest rolnictwo, produkcja żywności oraz obsługa ludności i związane z tym osadnictwo. Od kilku lat na terenie gminy obserwowany jest spadek liczby gospodarstw o charakterze rolniczym, pomimo dobrych dla rolnictwa warunków glebowych i klimatycznych.

3.2 Charakterystyka obszarów terenów objętych planem

Zgodnie z Uchwałą Nr XLVII.320.22 Rady Miejskiej w Tyczynie z dnia 29 kwietnia 2022r w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nr 1/2022 projekt planu dotyczy dwóch obszarów oddalonych od siebie o około 800m: w miejscowości Hermanowa oraz w miejscowości Tyczyn.

3.2.1 Teren w miejscowości Hermanowa

W miejscowości Hermanowa powierzchnia obszaru objętego projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynosi 2,69 ha. Granica obszaru przebiega zgodnie z granicą działek ewidencyjnych należących do prywatnego podmiotu prowadzącego działalność produkcyjną na przedmiotowym terenie (o numerach 228/9, 228/6, 228/5, 228/13, 228/20, 228/22, 228/24, 228/25, 231, 230/1, 232, 234/1, 235/1, 236/1). Część terenu (zgodnie z klasyfikacją użytków) o powierzchni około 0,93ha jest zabudowana i użytkowana przemysłowo. Istniejącą zabudowę stanowi kompleks budynków produkcyjnych, jedno lub dwukondygnacyjnych, o dachach dwuspadowych i płaskich. Pozostałe grunty są niezabudowane, zgodnie z klasyfikacją użytków stanowią grunty rolne klasy IIIa. Ich powierzchnia wynosi 1,6959 ha. Stan faktyczny południowej części działki nr 230/1 oraz działki nr 234/1 może różnić się od informacji w ewidencji gruntów, z uwagi na bliskie sąsiedztwo zabudowań produkcyjnych grunt ten mógł ulec degradacji.

Obszar planu położony jest bezpośrednio przy drodze gminnej. W bezpośrednim sąsiedztwie obszaru opracowania planu występuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna oraz grunty rolne i zadrzewione.

Obszar posiada dostęp do dróg publicznych gminnych od północy oraz zachodu. W obszarze tym przebiega sieć wodociągowa, kanalizacji sanitarnej i elektroenergetyczna. Sieć gazowa zlokalizowana jest poza północną granicą obszaru objętego. Na obszarze objętym planem nie występują obiekty i tereny chronione na podstawie przepisów odrębnych.

3.2.2 Teren w miejscowości Tyczyn

Obszar objęty projektem planu w miejscowości Tyczyn ma powierzchnię 12,5ha i położony jest w centralnej części miasta. Obejmuje jego ścisłe centrum oraz otaczające tereny zabudowy jedno oraz wielorodzinnej i usługowej. Od północy granicę wyznacza ul. Armii Krajowej, od wschodu fragment ul. św. Krzyża, Kilińskiego oraz Podwale, od południa ul. św. Katarzyny oraz Mickiewicza. Wschodnia granica przebiega wzdłuż granic działek ewidencyjnych zabudowy przy ulicy Grunwaldzkiej, Ogrodowej, Rynek oraz Mickiewicza. W centralnej części miasta zachowany jest historyczny układ urbanistyczny skupiający zabudowę wokół niewielkiego rynku tworząc pierzeje zabudowy. Na

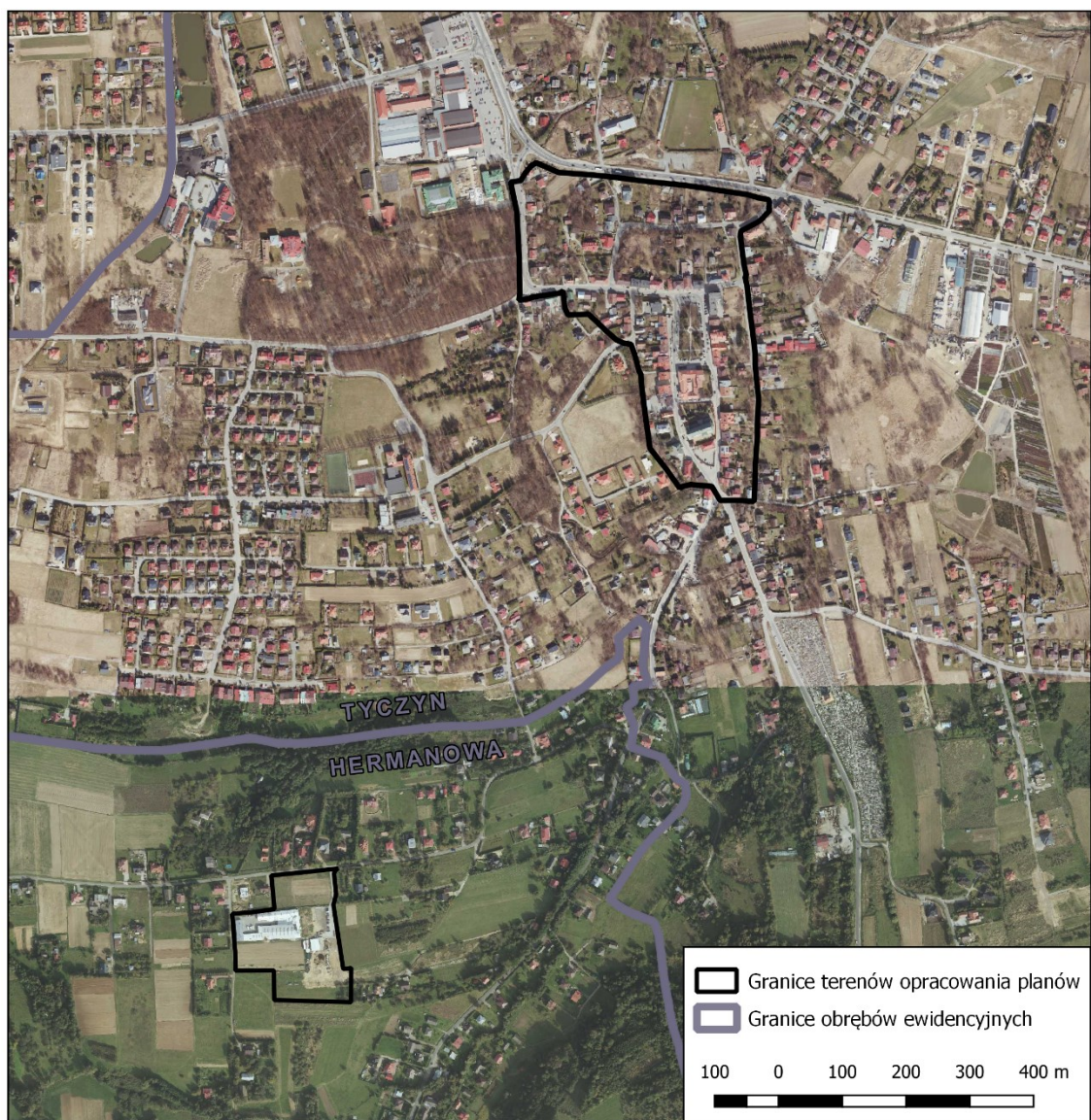
omawianym obszarze przeplatają się funkcje mieszkaniowa oraz usługowa. Zabudowa jest dość intensywna. Budynkom mieszkalnym często towarzyszą budynki gospodarcze lub garaże. Ważniejsze obiekty usługowe występujące na omawianym obszarze to: urząd miejski, zabytkowy kościół rzymskokatolicki, ośrodek kultury, bank, przychodnia, restauracje, poczta, przedszkole, sklepy oraz inne usługi. W bezpośrednim sąsiedztwie występuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, park oraz usługi takie jak szkoła podstawowa, restauracja, boisko, skład materiałów budowlanych oraz wielobranżowe sklepy.

Sieć ulic na omawianym obszarze ma historyczny układ i jest zróżnicowana pod względem klas. Przez Tyczyn prowadzi stary szlak handlowy łączyący Rzeszów z Przemyślem, przebiegający również przez Dynów, gdzie znajduje się rozgałęzienie na Brzozów i Sanok. Obecnie jest to droga wojewódzka. Tak w przeszłości, jak też obecnie droga ta pełni funkcję drugorzędną w stosunku do drogi Kraków – Rzeszów – Przemyśl. Wspomniana droga to ulica Grunwaldzka ma klasę drogi głównej. Pozostałe drogi są drogami gminnymi niższych klas. Ukształtowanie terenu na obszarze planu jest zróżnicowane, głównie ze względu na pochodzące z XV w umocnienia ziemne miasta wpisane do Gminnej Ewidencji Zabytków oraz Rejestru Zabytków. Przez zachodni fragment obszaru opracowania przepływa rzeka Hermanówka.

Na fragmencie omawianego obszaru projektu planu (na działce 1131/3) obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, który wskazuje teren pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną.

Wartości przyrodnicze terenu planu to głównie zieleń towarzysząca różnym formom zabudowy oraz wysoka zieleń parkowa na rynku.

Rysunek 2 Granica obszarów opracowania planu na tle ortofotomapy

3.3 Główne cele sporządzenia planu

Głównym celem sporządzanego omawianego planu jest przede wszystkim uporządkowanie terenów planu, wyznaczenie struktury funkcjonalno-przestrzennej obszarów planu, określenie właściwych parametrów dla nowej zabudowy mieszkaniowej, usługowej oraz przemysłowej na terenach jeszcze niezabudowanych, ochrona historycznej struktury przestrzennej oraz elementów zabytkowych, ochrona i kształtowanie środowiska w tym zasobów przyrodniczych, stworzenie spójnej przestrzeni, która będzie uwzględniała istniejące uwarunkowania i utrzyma jednorodność przeznaczenia terenów w wyznaczonych kwartałach zabudowy oraz stworzenie oferty usług społecznych odpowiadającej na potrzeby mieszkańców.

3.4 Przedmiot i zawartość mpzp

Plan w formie uchwały składa się z ustaleń ogólnych i szczegółowych. Funkcje jakie wskazuje projektowany miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego są zróżnicowane w zależności od obszaru, którego dotyczą.

3.4.1 Ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Tyczyn

Plan obejmuje centralną część miasta Tyczyn zawierającą historyczny układ urbanistyczny skupiający zabudowę wokół niewielkiego rynku. W planie został on wskazany jako teren rynku lub drogi publicznej (1.1KOR/KDL) a tam, gdzie aktualnie występuje zielen parkowa - teren rynku lub zieleni urządzonej (1.1KOR/ZP). Projekt planu zachowuje istniejący historyczny układ sieci ulic nadając im odpowiednie klasy. Zabudowa w północnej części obszaru to głównie jednorodzinna, dlatego dominuje tu funkcja terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej zabudowy jednorodzinnej (1.1MN, 1.2MN, 1.3MN). W północno zachodniej części obszaru opracowania wyznaczono funkcję terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usługowej (1.1MN/U, 1.2MN/U, 1.3MN/U, 1.4MN/U). Wzdłuż fragmentu ulicy Grunwaldzkiej, Rynek oraz Kilińskiego zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna miesza się z budynkami usługowymi. Obszar ten został przeznaczony pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną pierzejową lub usługową (1.1MWK/U, 1.2MWK/U, 1.3MWK/U). Po południowej części ulicy Grunwaldzkiej wyznaczony został teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usługowej (1.5MN/U). Na skrzyżowaniu ulicy Grunwaldzkiej i Rynek zlokalizowana jest publiczna przychodnia zdrowia. Wyznaczono tu funkcje 1.1UZ tj. teren zabudowy usług zdrowia i pomocy społecznej. W południowej części obszaru planu przy ul. Mickiewicza 3, znajduje się zabytkowy kościół, w planie ma on funkcje terenu zabudowy usług kultu religijnego 1.1UR. Po drugiej stronie ulicy przy Mickiewicza 10 znajdują się obiekty należące do diecezji rzeszowskiej np. Środowiskowy Dom Samopomocy Caritas, a także parafialna plebania. W planie teren został przeznaczony usługi kultu religijnego lub opieki społecznej (1.1UR/UOS). Między rynkiem a kościołem mieszczą się budynki o różnych funkcjach: ośrodek kultury, apteka, sklep ogrodnicy, a także budynek mieszkalny (1.5MWK/U). Na skrzyżowaniu ul. Kilińskiego oraz Rynek znajduje się trzykondygnacyjny budynek usługowy. Teren ten wskazano jako teren usług 1.2U. Przy rynku mieści się również budynek urzędu gminy i miasta Tyczyn. Obszar ten wskazano usług administracji i kultury (1.1AA/UK). Ponadto wyznaczono jeszcze tereny zabudowy usługowej przy ulicy Mickiewicza zgodnie z aktualną funkcją budynków (1.3U, 1.5U). Pozostałe obszary zabudowy przeznaczone są na tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej lub usługowej. Przez zachodni fragment obszaru przepływa ciek Hermanówka. Oznaczony jest w planie jako teren wód powierzchniowych śródlądowych (1.1WS, 1.2WS). Po wschodniej stronie ciek, wzdłuż linii brzegowej wyznaczono tereny zieleni urządzonej (1.1ZP, 1.2ZP).

3.4.2 Ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Hermanowa

Plan zakłada przeznaczenie większości gruntów na funkcję produkcji i magazynów (2.1P) oraz poszerzenie ciągów komunikacyjnych istniejących dróg wzdłuż północnej oraz zachodniej granicy planu (2.1KDD, 2.2KDD). Wzdłuż wschodniej granicy obszaru wyznaczono drogę wewnętrzną wraz z placem do zawracania dla samochodów ciężarowych (2.1KR). Realizacja projektowanego przeznaczenia jest zgodna z polityką Gminy zapisaną w obowiązującym Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Tyczyn (zwanym dalej studium), przyjętym Uchwałą Nr XXXVIII/290/02 Rady Miejskiej w Tyczynie z dnia 29 sierpnia 2002r z późniejszymi zmianami.

4. Charakterystyka i stan środowiska

4.1 Położenie terenu w relacji do obszarów i obiektów chronionych na podstawie ustawy o ochronie przyrody

Na terenie obszaru opracowania planów w miejscowości Tyczyn oraz Hermanowa nie występują obszarowe formy ochrony przyrody. Najbliższy Obszar Chronionego Krajobrazu (Hyżnieńsko-Gwoźnicki) znajduje się w odległości około 2,8 km na wschód od omawianych terenów. W odległości około 6 km w kierunku południowym znajduje się Przemysko Dynowski Obszar Chronionego Krajobrazu, a na zachód w odległości około 7,5 km Strzyżowsko-Sędziszowski Obszar Chronionego Krajobrazu. Wzdłuż rzeki Wisłok płynącej około 5 km na zachód od terenów opracowania planu położony jest Obszar Natura 2000 - Wisłok Środkowy z Dopływami (kod PLH180030), którego łączna powierzchnia wynosi 1064,6 ha. Najbliższy korytarz ekologiczny przebiega w południowym sąsiedztwie w odległości około 7,5 km. W kierunku północno zachodnim położony jest Rezerwat Przyrody Lisia góra wraz z otuliną. Na granicy terenu opracowania miejscowego planu w miejscowości Tyczyn znajduje się pomnik przyrody. Kolejny znajduje się w niedalekim północnym sąsiedztwie.

4.2 Geomorfologia

Teren opracowania wg. podziału fizyczno-geograficznego J. Kondrackiego położony jest w makroregionie Podgórze Środkowobezkidzkie i jego mezoregionie Podgórze Dynowskie. Teren jest mało urozmaicony morfologicznie, co związane jest z występowaniem utworów zastoiskowych nieodpornych na procesy denudacyjne. Wyniesiony jest na poziom 125-131 m n.p.m.

W tym terenie gleby wytworzone zostały z utworów lessowych. Są to głównie gleby brunatne o różnie wykształconych profilach w zależności od rodzaju podłoża. W granicach opracowania w miejscowości Hermanowa z pyłów wykształciły się żyzne gleby brunatne zaliczone do IIIa klasy bonitacyjnej.

4.3 Budowa geologiczna

Budowa geologiczna, a co za tym idzie – warunki gruntowe – mają ścisły związek z geomorfologią omawianego terenu. Na całej powierzchni terenu planu występują utwory czwartorzędowe takie jak:

- Mułki, gliny, piaski i żwiry rzeczne tarasów nadzalewowych 6,0-9,0 m.n.p. rzeki
- Gliny, mułki (pyły i gliny z rumoszami skalnymi zwietrzelinowe i deluwialne).

Są to utwory korzystne dla bezpośredniego posadowienia budynków.

4.4 Surowce

Na terenach planów ani w bezpośrednim sąsiedztwie nie występują złoża surowców mineralnych. Najbliższe udokumentowane złożo znajduje się w miejscowości Budziwój w odległości około 1,5 km od obu obszarów opracowania planów.

4.5 Wody powierzchniowe

Zgodnie z aktualizacją Planu Gospodarowania Wodami z roku 2023, teren opracowania znajduje się w zlewni jednolitej części wód powierzchniowych o kodzie RW20000722657499 „Strug od Chmielnickiej Rzeki do ujścia”.

W granicach planu występuje ciek wodny o nazwie Hermanówka. Swoje ujście ma w rzece Strug w części od Chmielnickiej Rzeki do ujścia - zgodnie z klasyfikacją Jednolitych Części Wód. Stan czystości wód Strugu w ogólnej ocenie określony jest jako zły, stan chemiczny jako poniżej dobrego, a stan potencjału ekologicznego jako umiarkowany. Głównym źródłem presji chemicznej determinującej stan wód omawianego JCWP jest rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski lub nieznane (substancje zakazane). Wiąże się to z brakiem kanalizacji w większości obszaru dorzecza i zrzucaniem ścieków bytowych do przepływających cieków. W związku z tym jakość wód w tych ciekach pod względem czystości nie spełnia norm. Cała zlewnia JCWP stanowi obszar wrażliwy na eutrofizację, wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych, rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód. Potencjał sorpcyjny, czyli wrażliwość zlewni na presję antropogeniczną oceniany w skali od 1 do 5 wynosi 5 (najmniejsza oporność). JCWP cechuje się naturalną podatnością na presję wskutek niekorzystnych wartości potencjału sorpcyjnego.

Jest to część wód zagrożona ryzykiem nie osiągnięcia celów środowiskowych. Celami środowiskowymi dla tej JCWP jest uzyskanie umiarkowanego stanu ekologicznego i dobrego stanu chemicznego oraz poniżej stanu dobrego dla złagodzonych wskaźników. Odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: azot ogólny, azot amonowy, fosfor ogólny, OWO, BZT5; benzo(b)fluoranten(w), fluoranten(w), bromowane difenyletery(b), rtęć(b), heptachlor(b).

JCWP znajduje się w wykazie obszarów chronionych ze względu na położenie w jej granicach obszaru Natura 2000 „Wisłok Środkowy z Dopływami.”

4.6 Wody podziemne

Teren opracowania położony jest w regionie wodnym Górnej Wisły oraz w obszarze rzeczonym Jednolitej Części Wód Podziemnych (JCWPd) nr 152

Zgodnie z podziałem obszaru dorzecza Górnej Wisły na jednolite części wód podziemnych, teren opracowania położony jest w jednolitej części wód podziemnych oznaczonej kodem GW2000152, dla której stan chemiczny i ilościowy oceniono jako dobry. Jest część wód niezagrożona ryzykiem nieosiągnięcia ustanowionych dla niej celów środowiskowych. JCWPd, o której mowa znajduje się w wykazie obszarów chronionych ze względu na przeznaczenie do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę. Wody podziemne występujące na terenie gminy Tyczyn posiadają na ogół dobre właściwości fizykochemiczne. Najczęściej przekraczane są tylko normy dotyczące dopuszczalnych ilości magnezu i żelaza.

4.7 Zagrożenia powodziowe

Na analizowanym terenie zagrożenie powodzią występuje tylko wzdłuż doliny cieku Hermanówka. Prawdopodobieństwo powodzi jest średnie i wynosi 1% (raz na 100lat). Nie można jednak wykluczyć, że wraz z ewentualnym rozwojem zabudowy na tym terenie, a zwłaszcza z postępującym uszczelnianiem powierzchni, przy jednoczesnym nie zrealizowaniu skutecznego systemu retencjonowania i odprowadzenia wód opadowych, będą w przyszłości występowały lokalne podtopienia, zwłaszcza po intensywnych opadach atmosferycznych.

4.8 Gleby

W dolinie rzeki Strug na madach rzecznych utworzyły się najlepsze rolniczo gleby, II i III klasy bonitacyjnej. Są to gleby brunatne, miejscami czarnoziemy brunatniejące, a na terenach wilgotnych - kwaśne, bagienne. W centralnej części gminy, tam gdzie skałę macierzystą stanowią utwory kredowe, występują gleby bielcowe. Gleby brunatne dominują także na wzniesieniach, lecz im wyżej, tym są płytsze i mniej urodzajne (IV-VI klasa). Tylko gdzieś na północnych stokach występują urodzajne, powstałe na lessach, czarnoziemy brunatniejące.

Według kompleksowej klasyfikacji gleboznawczej grunty rolne na terenie objętym opracowaniem w Tyczynie (miasto) zaliczone są głównie do klas bonitacyjnych RIIIa, PsII oraz PsIV. W miejscowości Hermanowa projekt planu obejmuje gleby klasy RIIIa, które wymagają zmiany przeznaczenia gruntów na cele nierolnicze.

4.9 Klimat

Województwo podkarpackie leży w strefie klimatu umiarkowanego o charakterze przejściowym, pomiędzy klimatem umiarkowanym morskim a kontynentalnym. Klimat gminy Tyczyn charakteryzuje się niewielkimi rocznymi amplitudami temperatury powietrza, wysokimi rocznymi sumami opadów atmosferycznych (średnia roczna suma 700 mm), ilość dni z przymrozkiem około 110, ilość dni pogodnych od 35 do 40, ilość dni pochmurnych od 130 do 140. Ogólne cechy klimatu są także modyfikowane lokalnymi warunkami, takimi jak: ukształtowanie powierzchni, cechy hydrograficzne, szata roślinna i sposób zagospodarowania terenów.

4.10 Szata roślinna - bioróżnorodność

W granicach planu w Tyczynie szata roślinna jest mało zróżnicowana. Na terenach zabudowanych, są to formy kultywowane ogródków przydomowych lub zieleń towarzysząca obiektom usługowym. W centralnej części na rynku występuje roślinność wysoka, cenna ze względu na swoje właściwości klimatyczne.

Na obszarze planu położonego w miejscowości Hermanowa użytki rolne zajmują około 1ha. Roślinność więc stanowią sezonowe zboża.

Ogólnie stwierdza się, że teren stanowi roślinność o niski walorach przyrodniczych. W jego graniach nie występują wartościowe przyrodniczo obszary objęte prawną ochroną. Wartościowe natomiast wydają się wieloletnie drzewa rosnące na rynku oraz tyłach kościoła.

4.11 Fauna

Skład gatunkowy zwierząt na terenach opracowania planu jest efektem dotychczasowej działalności człowieka jak również obecności w sąsiedztwie terenów leśnych oraz pól uprawnych. To swoiste środowisko jest zamieszkiwane okresowo lub stale przez zwierzęta, które znajdują w okolicy schronienie i pokarm.

4.12 Zanieczyszczenie środowiska

Tereny gminy Tyczyn zalicza się do obszarów o wysokiej czystości ekologicznej. Swoistą równowagę ekologiczną obszaru stanowią: zdrowy podgórski, a jednak łagodny klimat, brak uciążliwego przemysłu, oddalenie od dużych ośrodków miejsko-przemysłowych, nieskażone gleby, źródła i strumyki oraz enklawy zadrzewień. Wiele do życzenia pozostawia jakość większych rzek – Hermanówki i Strugu, na których stan czystości wpływają ścieki bytowe, środki ochrony roślin zmywane z pól oraz resztki

nawożenia, powodujące niekorzystny stan zanieczyszczenia biologicznego oraz obecność azotu azotynowego.

4.12.1 Zanieczyszczenie powietrza

Głównymi źródłami zanieczyszczeń powietrza występującymi na terenie województwa podkarpackiego oraz gminy Tyczyn są lokalne kotłownie i piece węglowe w indywidualnych gospodarstwach domowych stanowiące niską emisję powierzchniową. Do kolejnych istotnych przyczyn obniżania jakości powietrza zaliczają się emisje liniowe (głównie komunikacja) oraz działalność przemysłowa (emisja punktowa). Szlaki komunikacyjne o dużym natężeniu ruchu kołowego generują zanieczyszczenia w postaci pyłów zawieszonych powstających w wyniku ścierania się hamulców, opon i nawierzchni drogowej. Spalanie paliw natomiast powoduje uwalnianie się tlenków azotu. Znaczący wpływ na jakość powietrza ma również napływ zanieczyszczeń z pozostałego obszaru Polski oraz napływ transgraniczny. Na terenie opracowania głównymi źródłami zanieczyszczeń powietrza są indywidualne paleniska w gospodarstwach domowych, czyli niska emisja oraz ruch samochodowy na drodze przebiegającej przez obszar planu.

Gmina Tyczyn należy do strefy podkarpackiej (kod PL 1802). Dla zanieczyszczeń dwutlenkiem siarki (SO₂), dwutlenkiem azotu (NO₂), tlenkiem węgla (CO), benzenem (C₆H₆), ołowiem (Pb), Arsenem (As), Kadmem (Cd) i Niklem (Ni) w wyżej wspomnianej strefie została przyznana klasa A co oznacza, że nie dochodzi do przekroczeń dopuszczalnych poziomów zgodnie z RMŚ z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 845). Oczekiwanym działaniem dla tej klasy jest utrzymanie takiego stanu rzeczy.

W strefie podkarpackiej przekroczenia dopuszczalnych stężeń dotyczyły: O₃, pyłu zawieszonego PM₁₀ dla dobowego czasu uśredniania, PM_{2,5} oraz Benzo(a)piren w pyłe zawieszonym PM₁₀ (BaP), co sytuuje obszar w klasie C. Przyznanie klasy C oznacza, iż konieczne jest podjęcie działań dążących docelowo do obniżenia poziomów zanieczyszczeń przynajmniej do poziomów dopuszczających.

4.12.2 Hałas

Dla obszaru gminy nie zostały sporządzone mapy akustyczne. Na terenie gminy Tyczyn największym zagrożeniem dla klimatu akustycznego jest hałas drogowy. Głównym źródłem hałasu mogącym negatywnie wpływać na klimat akustyczny otoczenia jest przebiegająca przez teren opracowania droga wojewódzka nr 878 łącząca Sokołów Małopolski z Dylągówką. Droga ta jest klasy głównej. Pozostałe drogi posiadają niższą rangę i są drogami powiatowymi lub gminnymi.

4.12.3 Jakość wód

Teren opracowania planów znajduje się w zlewni jednolitej części wód powierzchniowych o kodzie RW20000722657499 „Strug od Chmielnickiej Rzeki do ujścia”. Jest to mała rzeka fliszowa, stanowiąca naturalną część wód, której stan ekologiczny określono jako zły. Jest to część wód zagrożona ryzykiem nie osiągnięcia celów środowiskowych. Celami środowiskowymi dla tej JCWP jest uzyskanie dobrego stanu ekologicznego i dobrego stanu chemicznego.

Teren opracowania planów położony jest w jednolitej części wód podziemnych oznaczonej kodem PLGW2000152, dla której stan chemiczny i ilościowy oceniono jako dobry. Jest część wód niezagrożona ryzykiem nieosiągnięcia ustanowionych dla niej celów środowiskowych. JCWPd, o której mowa

znajduje się w wykazie obszarów chronionych ze względu na przeznaczenie do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę.

Na jego terenie nie ma zlokalizowanych udokumentowanych ujęć wód podziemnych i stref ochronnych od ujęć.

Wody podziemne występujące na terenie gminy Tyczyn posiadają na ogół dobre właściwości fizykochemiczne. Najczęściej przekraczane są tylko normy dotyczące dopuszczalnych ilości magnezu i żelaza.

4.12.4 Promieniowanie elektromagnetyczne

W granicach obszaru opracowania planów nie przebiegają linie wysokiego napięcia. Najbliższe znajdują się w odległości około 1,2 kilometra w kierunku zachodnim i północnym.

5. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Przy zachowaniu dotychczasowego sposobu użytkowania nie nastąpi istotne nasilenie antropopresji. Utrzymanie dotychczasowego zagospodarowania nie zmniejszy bioróżnorodności gatunkowej, ani nie doprowadzi do spadku liczebności lub kondycji populacji. Nie wystąpią przekształcenia krajobrazu, obniżenie zwierciadła wód gruntowych ani trwałe zniekształcenia siedlisk roślin i zwierząt lub struktury gleb. Na zasoby środowiskowe mogą mieć wpływ czynniki zewnętrzne - uciążliwości (zanieczyszczenia i hałas) powstające poza granicami obszaru opracowania.

Brak realizacji miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego może spowodować dowolność w dysponowaniu przestrzenią. Jest to ważne szczególnie w przypadku planu obejmującego centrum miasta Tyczyn, który charakteryzuje się występowaniem wielu obiektów wpisanych do rejestru zabytków. Do najważniejszych należy historyczny układ urbanistyczny miasta Tyczyn, umocnienia ziemne czy zespół kościelny pw. Wniebowzięcia NMP i św. Katarzyny. Plan zakłada przede wszystkim ochronę bogatego dziedzictwa kulturowego obszaru.

Określenie sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy terenu wprawdzie odbywa się w drodze decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, zakres takich decyzji oraz procedury zmierzające do ich wydania ujęte są w ramy prawne, ale w praktyce cechuje je znaczna dowolność. Na warunki zabudowy i zagospodarowania terenu często decydujący wpływ mają indywidualne interesy właściciela terenu nie zawsze zgodne z polityką przestrzenną miasta.

W skrajnych wypadkach właściciele terenu mogą nie wykazywać zainteresowania terenem, wówczas utrzymuje się dotychczasowy stan jego zagospodarowania oraz stan środowiska, które w granicach planu w większej jego części jest ubogie i zachodzące w nim samoistne procesy prowadzić będą do dalszego ubożenia.

6. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu

Gmina miejsko-wiejska Tyczyn jest gminą podgóorską, która doświadczyła w ostatnich latach wyłączenia terenów gmin na rzecz Rzeszowa. Zajmuje obszar o zróżnicowanych warunkach funkcjonalnych i środowiskowych. Zabudowa na obszarze miasta Tyczyn skupiona jest w centralnej części obrębu i ma charakter zwartej głównie jednorodzinnej zabudowy. W pozostałych częściach krajobraz jest typowo wiejski.

Obecnie w granicach obszarów objętych planem miejscowym nie zachodzą intensywne zmiany w zagospodarowaniu, które mogłyby mieć znaczący wpływ na środowisko. Tereny te od wielu lat użytkowane są w niezmienny sposób.

Dodatkowo obszary planu miejscowego nie są objęte żadnymi formami ochrony przyrody. Także nie przewiduje się, aby mogły powstać konflikty pomiędzy obszarowymi formami ochrony przyrody, w tym siecią obszarów Natura 2000, a przedsięwzięciami, które mogą zostać zrealizowane na tym terenie. Lokalizacja obszarów chronionych względem obszaru objętego planem miejscowym zapewnia możliwość spełnienia wymogów ochrony przyrody oraz uniknięcie ewentualnych zagrożeń już na etapie opracowania projektów poszczególnych przedsięwzięć. Mając na uwadze położenie względem obszarów przyrodniczych prawnie chronionych oraz skali potencjalnych zmian w zagospodarowaniu istnieje małe ryzyko, aby nastąpiło negatywne oddziaływanie na powyższe elementy środowiska. Należy zaznaczyć, że realizowane na podstawie planu miejscowego przyszłe inwestycje budowlane zarówno na etapie planowania, realizowania czy użytkowania będą uwzględniały potrzeby ochrony środowiska i przyrody (zakazy i nakazy ustalone dla danej formy ochrony przyrody). Zgodnie z art. 33 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody, na obszarach Natura 2000 zabronione są działania, które w istotny sposób mogą pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, jak również w istotny sposób mogą wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których zostały wyznaczone ten obszary. Ponieważ sporządzany plan miejscowy nie obejmuje swym zasięgiem obszarów chronionych, należy przyjąć, że wszelkie wskazane na tym terenie nowe inwestycje nie będą wywierały istotnego negatywnego wpływu na nie.

Na obszarze opracowania planu w miejscowości Tyczyn wyróżnia się wzgórze miejskie z rynkiem w kształcie prostokąta i zespół kościelny – główna dominanta architektoniczna miasta. Stan zachowania rynku i otoczenia jest w tym momencie zły. Proporcje przestrzenne rynku uległy niekorzystnym zmianom przede wszystkim w okresie powojennym. W miejscu zniszczonych budynków powstały nowe mieszkaniowe i usługowe. Wprowadzenie zieleni wysokiej w centralnej części placu rynkowego spowodowało zmianę jego pierwotnej formy. Jednak z punktu widzenia funkcjonowania środowiska była to bardzo korzystna transformacja. Obszar planu wraz z założeniem parkowo-pałacowym stanowi kulminację krajobrazowo-kulturową w stosunku do reszty obszaru administracyjnego miasta i widocznie się z niego wyodrębnia. W obecnej strukturze przestrzennej obszaru niewystarczająco zaakcentowanym elementem pierwotnego układu przestrzennego miasta lokacyjnego są skarpy obiegające z wszystkich stron wzgórze miejskie, które stanowią pozostałość po dawnym systemie obronnym - wałach ziemno-drewnianych.

Z kolei podstawowe uwarunkowania dla przyszłych mieszkańców i użytkowników wynikają z uciążliwości tras komunikacyjnych – zanieczyszczenie powietrza, wody oraz hałas.

Podstawowe problemy dotyczą zatem:

- wprowadzenia i respektowania właściwych ograniczeń w zagospodarowaniu terenu ze względu na ochronę historycznych umocnień ziemnych
- zachowania walorów krajobrazowych wynikających z dużego zróżnicowania fizjograficznego, geologicznego, dużego procentu pagórów, bogactwa flory i fauny
- relacji projektowanego zagospodarowania terenu do uciążliwości wynikających z wysokiej klasy drogi przebiegającej przez centrum miasta Tyczyn

Obszar opracowania w miejscowości Hermanowa zawiera grunty chronione ze względu na klasę bonitacyjną – IIIa.

7. Przewidywane znaczące oddziaływanie na środowisko

O znaczącym oddziaływaniu na środowisko można mówić w sytuacji naruszenia określonych prawem standardów jakości środowiska (powietrza, wód powierzchniowych, gleb, hałasu, promieniowania elektromagnetycznego).

Zgodnie z art. 51. ust. 2. ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko w prognozie przeanalizowano wpływ ustaleń planu na zdrowie ludzi oraz poszczególne komponenty środowiska tj. rośliny, zwierzęta, bioróżnorodność, obszary chronione (w tym obszary Natura 2000), walory krajobrazowe, powierzchnie ziemi, wody podziemne i powierzchniowe, powietrze, klimat, zasoby naturalne oraz zabytki i dobra materialne.

Rodzaj oddziaływania na środowisko terenów ustanowionych w przedmiotowych miejscowych planach, będzie uzależniony od rzeczywistego zagospodarowania obszaru, wprowadzonych w dokumencie zasad ochrony środowiska oraz dopuszczonego przeznaczenia. W ramach oceny oddziaływania wyszczególniono dwa rodzaje oddziaływań na środowisko:

- brak istotnego oddziaływania – zachowanie istniejącego stanu oraz przekształcenie terenu w kierunku niepowodującym istotnych zmian w środowisku przyrodniczym.
- oddziaływanie nieznaczne negatywne – przypisane terenom niezabudowanym, na które projekt planu wprowadza zabudowę. Ponieważ nie stanowią one chronionych i cennych przyrodniczo obszarów w gminie, nie są powiązane funkcjonalnie i przyrodniczo z cennymi obszarami a oddziaływanie odnosi się do lokalnych przekształceń terenu.

Przeanalizowano zapisy planów miejscowych w odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska biorąc pod uwagę szczegółowość, skalę i zakres analizowanego dokumentu. W związku z powyższym ocena została wykonana na dużym poziomie ogólności, przy jednoczesnym zasygnalizowaniu problemów, które mogą wystąpić na dalszych etapach realizacyjnych oraz jednoczesnym wskazaniu środków minimalizujących bądź eliminujących szczególnie zagrożenia dla środowiska.

7.1 Oddziaływanie na ludzi

Ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zostały sformułowane w oparciu o zasady zrównoważonego rozwoju tj. stabilnego wzrostu gospodarczego obszaru w powiązaniu z racjonalną gospodarką zasobami środowiska. Kształtowanie przestrzeni na tym terenie min. uwarunkowane jest wskazaniem historyczno-społeczno-ekonomicznymi, których celem jest

wzmocnienie gałęzi usługowo-produkcyjnych Gminy Tyczyn oraz wykorzystanie potencjału kulturowo-turystycznego obszaru.

Ustalenia zawarte w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Hermanowa będą miały wpływ na rozwój ekonomiczny i gospodarczy gminy związany z rozbudową istniejącego zakładu przemysłowego (produkcja mebli). Powstanie nowych obiektów usługowych, produkcyjnych i magazynowych będzie miało znaczenie dla lokalnej społeczności (miejsca pracy) .

Realizacja zakładanych planem inwestycji zgodnie z ustaleniami planu nie będzie znacząco oddziaływać na ludzi. Wymagania zapisane w projekcie planu ograniczają oddziaływania do granic władania Inwestora. Ponadto wskazują nakaz wprowadzenia zieleni izolacyjnej wokół przedsięwzięć.

7.1.1 Hałas

O znaczącym oddziaływaniu na środowisko (zdrowie ludzi) można mówić w sytuacji, gdy przekraczane są standardy emisyjne w tym dopuszczalne normy hałasu.

Na terenach planu nie występują uciążliwe źródła hałasu. Potencjalnym źródłem hałasu może być droga wojewódzka nr 878, w której sąsiedztwie może dochodzić do przekraczania norm hałasu. Projekt planu w miejscowości Tyczyn nie wprowadza nowych funkcji, które mogłyby generować hałas przekraczający dopuszczalne normy. Ryzyko takie występuje w sąsiedztwie terenu wyznaczonego w planie pod tereny produkcyjne (2.1PP) w miejscowości Hermanowa i wynikać może z rodzaju produkcji aktualnie tam występującej (produkcja mebli). Plan nakazuje wprowadzenie pasa zieleni izolacyjnej szerokości 10 lub 20 metrów wzdłuż granic planu, w sąsiedztwie których występuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna.

Ponadto plan prawidłowo definiuje teren pod kątem wrażliwości hałasowej. W ustaleniach planu zawarte jest odniesienie do poziomów dopuszczalnych hałasów środowiskowych dla poszczególnych terenów. Obowiązuje traktowanie terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, oznaczonych na rysunku planu symbolem MN i MN/U jako „tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej”, tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej pierzejowej oznaczonej na rysunku planu symbolem MWK oraz teren usług, oznaczony na rysunku planu symbolem 1.4U jako „tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego”, terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub usług, oznaczonych na rysunku planu symbolem MW/U, terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej pierzejowej lub usług, oznaczonych na rysunku planu symbolem MWK/U jako „terenów mieszkaniowo - usługowych”, traktowanie terenu usług zdrowia, oznaczonego na rysunku planu symbolem UZ jako „terenów szpitali w miastach”, terenu usług edukacji lub kultu religijnego, oznaczonego na rysunku planu symbolem UE/UR jako „terenów zabudowy związane ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży”, teren usług kultu religijnego lub opieki społecznej, oznaczony na rysunku planu symbolem UR/UOS jako „terenów domów opieki społecznej” w rozumieniu obowiązujących przepisów prawa.

Bezpośredni, ale krótkoterminowy lub chwilowy charakter może mieć uciążliwość akustyczna związana z budową obiektów na terenach przeznaczonych pod zainwestowanie. Będzie to oddziaływanie o znaczeniu lokalnym.

W wyniku przeprowadzonych analiz ustaleń planu nie stwierdza się możliwości powstania w obszarze planu znaczącego negatywnego oddziaływania w zakresie warunków akustycznych w tym:

bezpośredniego, pośredniego, wtórnego, skumulowanego, krótkoterminowego, średnioterminowego, długoterminowego i stałego.

7.1.2 Promieniowanie elektromagnetyczne

Ze względu na brak występowania linii wysokiego napięcia na terenie opracowania planów oraz w bezpośrednim sąsiedztwie (najbliższe znajdują się w odległości około 1,2 kilometra w kierunku zachodnim i północnym) nie przewiduje się znaczącego oddziaływania promieniowania elektromagnetycznego na środowisko i ludzi z obszarów objętych planami.

Ponadto, zapisy planu miejscowego uniemożliwiają lokalizację obiektów i urządzeń mogących stanowić źródło zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzi, w szczególności zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Nie można jednak wykluczyć nadzwyczajnych zdarzeń, powstałych przykładowo w wyniku awarii w przedsiębiorstwach, w trakcie przewozu materiałów niebezpiecznych, awarii na budowie czy też wypadków komunikacyjnych. Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska przez poważną awarię rozumie się takie zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska albo powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.

7.1.3 Ryzyko wystąpienia poważnej awarii i katastrofy budowlanej

W obszarze oraz w jego bezpośrednim sąsiedztwie nie stwierdzono zakładów o dużym ryzyku i zakładów o zwiększonym ryzyku oraz tzw. pozostałych niespełniających kryteriów ilościowych. W celu ochrony przed poważnymi awariami plan nie wprowadza zapisów dotyczących możliwości budowy nowych zakładów stwarzających zagrożenie dla terenów sąsiednich, dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnych awarii. „Zakazuje się lokalizowania zakładów zaliczonych do zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii.” oraz „Zakazuje się lokalizowania zakładów zaliczonych do zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii.”

Natomiast plan nie ma wpływu na zdarzenie rozumiane jako katastrofa budowlana. Tu funkcjonują przepisy prawa budowlanego.

7.2 Oddziaływanie na rośliny, zwierzęta oraz bioróżnorodność

Na obszarach planu poza wysokimi drzewami w centralnej części miasta Tyczyn oraz gruntami ornymi klasy III w miejscowości Hermanowa nie stwierdzono występowania roślinności o wysokich walorach przyrodniczych oraz chronionych siedlisk przyrodniczych. W granicach planu znajduje się głównie zieleń kultywowana. Są to drzewa towarzyszące różnym formom zabudowy jak również zieleń ogródków przydomowych. Zieleń ta jest chroniona postanowieniami planu. Plan wskazuje także minimalny współczynnik powierzchni biologicznie czynnej tj. średnio 33%. Na terenie opracowania planu w miejscowości Hermanowa wskazane zostały miejsca obsadzeń zielenią izolacyjną. W granicach planu nie występują wartościowe przyrodniczo obszary objęte prawną ochroną. Wskazano natomiast drzewa, które należy objąć ochroną ze względu na ich walory przyrodnicze i krajobrazowe..

Plan miejscowy jest dokumentem, w którym, zgodnie z art. 15 ust.2 pkt 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zostały sformułowane ustalenia ukierunkowane między innymi na zachowanie i poprawę jakości środowiska, w tym poprawę i utrzymanie walorów przyrodniczych. W planie miejscowym zostały przyjęte zasady wynikające z nadrzędnych dokumentów strategicznych i planistycznych odnoszących się do ochrony środowiska, w tym wskazujących wprost na ochronę bioróżnorodności, adaptację do zmian klimatu, jak również określających zagospodarowanie, rozwoju zabudowy i infrastruktury z jednoczesnym uwzględnieniem potrzeb ochrony środowiska. Przewiduje się, że zmiany zagospodarowania wynikające z realizacji planu miejscowego mogą spowodować zmniejszenie udziału powierzchni biologicznie czynnej oraz zmianę bioróżnorodności, zmianę ilościową i gatunkową flory i fauny. Ze względu na ogólność dokumentu planistycznego oraz brak występowania obszarów o istotnych wartościach przyrodniczych w ocenie oddziaływania na środowisko nie zidentyfikowano znaczących negatywnych oddziaływań na różnorodność biologiczną. Należy jednak w przypadku planowania i realizacji konkretnych inwestycji dokonać oceny możliwości wystąpienia negatywnych oddziaływań na ten element środowiska. Na bioróżnorodność, rośliny i zwierzęta w istotny sposób mogą oddziaływać realizacje inwestycji budowlanych wielkopowierzchniowych oraz inwestycji liniowych (komunikacyjnych) w wyniku, których może nastąpić znaczne zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej, powstanie barier przestrzennych emisji hałasu i światła, emisji zanieczyszczeń. Skutkiem takich oddziaływań może być ograniczenie wymiany osobników między populacjami, wyizolowanie populacji, ograniczenie dostępu do bazy pokarmowej lub miejsca rozrodu czy zwiększenie śmiertelności poprzez bezpośrednie kolizje, a także pojawienie się gatunków obcych i inwazyjnych. Zagrożenie wystąpieniem niekorzystnych oddziaływań może również powstać w momencie realizacji inwestycji. Podczas procesu inwestycyjnego może dojść do emisji hałasu, usuwania roślinności, prowadzenia prac ziemnych oraz przekształceń powierzchni terenu. Są to oddziaływania, które nie można całkowicie wyeliminować, ale powinny być zminimalizowane na etapie planowania poszczególnych inwestycji.

W wyniku przeprowadzonych analiz nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania ustaleń planu na rośliny i ich różnorodność biologiczną, a w tym oddziaływania: bezpośredniego, pośredniego, wtórnego, skumulowanego, długoterminowego i stałego. Możliwe jest wystąpienie oddziaływań średnioterminowego, chwilowego, krótkoterminowego, które będą związane z pracami budowlanymi.

7.3 Oddziaływanie na obszary i obiekty objęte prawną ochroną w tym na cele i przedmioty obszarów Natura 2000

W myśl art. 51 ust.2 pkt 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko w prognozie oddziaływania na środowisko należy przeanalizować i ocenić oddziaływanie na obszary i obiekty objęte prawną ochroną przyrody, w tym cel i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność i spójności sieci.

Biorąc pod uwagę, lokalizację obszarów planu miejscowego względem obiektów objętych prawną ochroną przyrody, w tym obszarów Natura 2000 i ich powiązań funkcjonalno – przestrzennych, a także potencjalny zasięg oddziaływania planu miejscowego, należy przyjąć, iż realizacja ustaleń planu nie będzie wpływać obszary chronione w tym obszary Natura 2000.

7.4 Oddziaływanie na powiązania przyrodnicze oraz korytarze migracyjne zwierząt i roślin

Zgodnie z klasyfikacją gruntów w planie wyznaczono teren wód powierzchniowych śródlądowych (1.1WS i 1.2WS) zgodnie z przebiegiem rzeki Hermanówka. Wzdłuż terenu wód na terenach, które przeznaczone są pod zabudowę mieszkaniową lub usługową nakazuje się kształtowanie strefy zieleni nadrzecznej o szerokości minimum 5m i powierzchni utwardzonej nie więcej niż 5%. Wzdłuż części cieków plan wyznacza pas zieleni urządzonej o szerokości 2,5m.

W wyniku wprowadzenia ustaleń planu nie powstaną bariery przestrzenne, znacząco utrudniające migrację zwierzętom i roślinom. Ubytki powierzchni biologicznie czynnej nie wpłyną negatywnie na funkcjonowanie całego systemu. Nowa zabudowa została wskazana przy zachowaniu zasady kształtowania struktur przestrzennych uwzględniających dążenie do minimalizowania transportochłonności układu przestrzennego. Nie przewiduje się wystąpienia negatywnego oddziaływania na korytarze ekologiczne i powiązania przyrodnicze z sąsiadującymi terenami.

Wprowadzenie nowych nasadzeń, wskazanie minimalnego wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej będzie stanowić podstawę ukształtowania lokalnych powiązań przyrodniczych.

7.5 Oddziaływanie na krajobraz

Walory krajobrazowe obszaru planu w miejscowości Tyczyn są zdefiniowane przez istniejące zagospodarowanie oraz historyczny układ urbanistyczny i umocnienia ziemne miasta wpisane do rejestru zabytków. Umocnienia ziemne tworzą skarpy obiegające z wszystkich stron wzgórza miejskie, które stanowią pozostałość po dawnym systemie obronnym - wałach ziemno-drewnianych.

Projekt planu zakłada ochronę krajobrazu poprzez wskazanie spójnych zasad zagospodarowania i ustalenia obowiązujących i nieprzekraczalnych linii zabudowy, strefę ekspozycji oraz odpowiednich parametrów dla nowej zabudowy (w szczególności wysokości i intensywności zabudowy, a także zasad kształtowania i pokrycia dachów, kolorystyki i materiałów elewacji oraz udział powierzchni biologicznie czynnej) „nakazuje się dostosowanie nowej zabudowy do historycznej kompozycji urbanistycznej w zakresie skali, proporcji brył, podziałów stolarki okiennej, a także poprzez zastosowanie podobnych rozwiązań materiałowych”, wskazanie otwarć i ciągów widokowych, wyeksponowanie kompozycji zieleni umocnień ziemnych miasta i wnętrza widokowych z otwarć widokowych, czy wprowadzenie zieleni izolacyjnej w sąsiedztwie zabudowy produkcyjnej.

W wyniku realizacji ustaleń planu na obszarze objętym opracowaniem krajobraz ulegnie niewielkim przekształceniom, z uwagi na duże dotychczasowe zainwestowanie terenu. W projektowanym dokumencie wprowadzono zapisy kształtujące estetykę budynków, ład przestrzeni i udział zieleni w zagospodarowaniu. Z tego względu nie przewiduje się znacząco negatywnych oddziaływań na krajobraz.

7.6 Oddziaływanie na wodę

Planowane zmiany sposobu zagospodarowania, w tym wprowadzenie funkcji związanych z produkcją, rozwój zabudowy oraz powstanie powierzchni utwardzonych, mogą potencjalnie oddziaływać na wody

powierzchniowe i podziemne. Zabudowa terenów otwartych zmniejszy powierzchnię infiltracji wód opadowych oraz zwiększy odpływ powierzchniowy. W celu zminimalizowania oddziaływania w planie miejscowym wprowadzone zostały zapisy, które stanowią odpowiednie uwarunkowania prawne umożliwiające podejmowanie działań ukierunkowanych na retencjonowanie wód opadowych i roztopowych bezpośrednio w miejscu ich powstania, w tym utrzymanie zdolności gruntu do wchłaniania wód opadowych, zachowanie odpowiednich wskaźników powierzchni biologicznie czynnej, utrzymanie prawidłowych stosunków wodnych, a zwłaszcza zapobieganie ich nadmiernemu odwadnianiu. Plan miejscowy daje możliwość utrzymania niezbędnej powierzchni aktywnej biologicznie, tworzenie zbiorników retencyjnych, zachowanie i modernizację rowów odwadniających, a także wprowadzenia zieleni.

Plan zakłada ochronę przepływającego przez obszar planu w miejscowości Tyczyn ciek Hermanówka m.in. poprzez zachowanie wzdłuż rzeczki strefy z zielenią nadrzeczną.

Na obszarach objętych projektem planu miejscowego przyjęto korzystne rozwiązania mające na celu ochronę stanu środowiska wodno-gruntowego, w tym ochronę wód podziemnych i powierzchniowych. Zapisy planu miejscowego będą sprzyjać uporządkowaniu gospodarki ściekowej przez nakaz odprowadzania ścieków poprzez system kanalizacji miejskiej (sanitarnej). Zakazuje się realizacji kanalizacji w systemie ogólnospławnym. Przy prawidłowym zaprojektowaniu, a następnie wykonaniu i użytkowaniu urządzeń służących do odprowadzania oraz oczyszczania wszystkich ścieków, nie przewiduje się powstawania zagrożenia związanego z zanieczyszczeniem środowiska gruntowo-wodnego.

7.7 Oddziaływanie na powietrze

Obecnie w granicach obszaru objętego opracowaniem brak jest źródeł zanieczyszczenia powietrza oraz czynników wpływających szkodliwie na warunki klimatyczne. Największy udział mają zanieczyszczenia komunikacyjne oraz z prywatnych źródeł ogrzewania.

Aktualny stan zanieczyszczenia powietrza na terenie miasta jest dobry, na co wskazują pomiary stężeń podstawowych zanieczyszczeń takich jak: dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, pyłu. W ostatnich latach obserwowany jest wzrost stężeń pyłu zawieszonego, wyższe stężenia dwutlenku siarki oraz dwutlenku azotu, co związane jest z ogólnym wzrostem intensywności ruchu drogowego.

W wyniku ustaleń planu podobnych źródeł nie przybędzie. Plan ustala indywidualne źródła ciepła oparte o energię elektryczną, gaz i źródła odnawialne. Oznacza to obniżoną emisję z procesów spalania wynikającą z potrzeb ogrzewnictwa dla projektowanej zabudowy.

Podsumowując, nie ma podstaw do prognozowania wystąpienia przekroczeń dopuszczalnych standardów jakości powietrza.

7.8 Oddziaływanie na klimat

Realizacja ustaleń projektu planu nie spowoduje znaczących zmian warunków klimatycznych w obszarze analizy ani w ujęciu ponadlokalnym. Na terenach przewidzianych pod rozwój zabudowy nastąpi punktowy wzrost powierzchni utwardzonych, kosztem zmniejszenia powierzchni biologicznie czynnej, co nie powinno mieć wpływu na zmiany temperatury powietrza i wilgotności, a w stopniu minimalnym może modyfikować warunki wietrzne. Ze względu na stosunkowo nieduże obszary wprowadzonej zabudowy, oddziaływanie to nie będzie miało większego znaczenia. Ponadto plan

nakazuje zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych w granicach nieruchomości, z możliwością retencjonowania. Można zatem przyjąć, że ustalenia planu nie wpłyną negatywnie na klimat. Ekstremalne zjawiska atmosferyczne jakie mogą wystąpić w obszarze opracowania to przede wszystkim intensywne opady i gwałtowne roztopy, gwałtowne burze z wichurami. Innym prawdopodobnym zjawiskiem ekstremalnym są upały, których nasilenie obserwuje się w ostatnich latach. W planie nie ingeruje się w wody powierzchniowe, które mogą w sposób pozytywny łagodzić skutki ekstremalnych zjawisk atmosferycznych i zmian klimatycznych. Dodatkowo plan dopuszcza indywidualne urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii (OZE). W kontekście łagodzenia skutków ekstremalnych zjawisk klimatycznych, ustalenia planu ocenia się na pozytywne, pośrednie, długoterminowe, o znaczeniu lokalnym.

7.9 Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i gleby.

Tereny objęte planem w miejscowości Tyczyn są w większości zainwestowane.

Teren objęty planem miejscowym w miejscowości Hermanowa jest w części zagospodarowany. Na pozostałych obszarach o powierzchni około 1ha wskutek prowadzonej działalności rolniczej na obszarze opracowania dochodzi do naruszenia stanu i jakości gleby. Zmiana użytkowania jaka nastąpi w ramach realizacji ustaleń planu miejscowego przyczyni się do zmiany funkcji rolniczej na produkcyjną, tym samym jego negatywnego wpływu na jakość gleby. Jednocześnie zmieni się przeznaczenie gruntów, w tym gruntów ornych dobrej klasy bonitacyjnej RIIIa objęte ochroną prawną w myśl art. 7 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Jako teren rolniczy bez prawa do zabudowy pozostanie niewielki obszar, który stanowi fragment większego kompleksu rolniczego zlokalizowanego poza obszarem planu miejscowego. Pozostałe tereny zostaną poddane dużym przekształceniom związanym z zainwestowaniem pod działalność usługową, produkcyjną i magazynową. Zmiana sposobu zagospodarowania polegająca na lokalizacji zabudowy będzie ingerować w powierzchnię ziemi. Prace budowlane spowodują przekształcenia ziemi w granicach zabudowy (wykopy i nasypy). Będą to zmiany o charakterze miejscowym, typowe dla procesu inwestycyjnego i związanych z nim robót ziemnych. Gleby przeznaczone pod funkcje związane z rozwojem inwestycji w części nieprzeznaczonej pod zabudowę prawdopodobnie nie utracą aktualnych zdolności retencyjnych i infiltracyjnych. Ich całkowitemu zdegradowaniu będą zapobiegać zapisy planu miejscowego dotyczące wskaźnika minimalnego udziału procentowego powierzchni biologicznie czynnej, który został ustalony na stosunkowo optymalnym poziomie, jak na ten rodzaj zabudowy.

Zanieczyszczenie gruntów może nastąpić poprzez:

- składowanie i magazynowanie nawozów naturalnych, środków chemicznych, a także innych substancji lub materiałów mogących zanieczyścić wody gruntowe.
- zbieranie odpadów w miejscach do tego nieprzygotowanych i bez uprzedniego uszczelnienia i zabezpieczenia przed przenikaniem zanieczyszczeń do powierzchni ziemi i wód.

7.10 Oddziaływanie na zasoby naturalne

Projekt planu w sposób prawidłowy wykorzystuje zasoby środowiska przyrodniczego. W planie dopuszczono stosowanie instalacji OZE na terenach wskazanych pod zabudowę przemysłową, co przyczynić się może do ograniczenia wykorzystywania surowców nieodnawialnych. Plan nie ingeruje w cenne siedliska przyrodnicze. Ustalenia dokumentu ograniczają możliwość wystąpienia negatywnego wpływu na wody powierzchniowe i podziemne oraz powietrze. Pewne oddziaływanie może wystąpić w przypadku konieczności likwidacji powierzchni biologicznie czynnej.

7.11 Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne

Teren opracowania planu w miejscowości Tyczyn bogaty jest w obiekty wpisane do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków. Poza pojedynczymi domami, kamienicami i pomnikami należą do nich m.in:

- Układ urbanistyczny miasta Tyczyna, nr rej. A-387 z dn. 03.11.1970
- Umocnienia ziemne miasta, nr rej. A – 387 z dn. 03.11.1970 r.
- Zespół kościelny pw. Wniebowzięcia NMP i św. Katarzyny, nr rej. A – 363 z dn. 04.11.1975 r.
- Dom zakonny SS. Dominikanek – zespół zakonny

Ponadto na wyznaczonym obszarze występuje stanowisko archeologiczne nr 1 w Tyczynie, nr obszaru AZP 105-76, nr stanowiska na obszarze – 4, obszar miasta lokacyjnego.

Na obszarze opracowania planu w miejscowości Hermanowa nie występują obiekty wpisane do Rejestru Zabytków lub Gminnej Ewidencji Zabytków.

7.12 Oddziaływanie na odpady

Plan wskazuje na działania w tym zakresie zgodne z przepisami odrębnymi. Ponieważ każdy wytwórca odpadów musi zgodnie z przepisami prowadzić gospodarkę odpadami nie prognozuje się znaczącego oddziaływania w tym zakresie. Dodatkowo zakazuje się zbierania odpadów w miejscach do tego nieprzygotowanych i bez uprzedniego uszczelnienia i zabezpieczenia przed przenikaniem zanieczyszczeń do powierzchni ziemi i wód oraz składowania i magazynowania wszelkich odpadów niebezpiecznych określonych w przepisach prawa dotyczących odpadów.

7.13 Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Obszary objęte sporządzanym planem miejscowym nie graniczą z terytorium żadnego z państw ościennych, a odległość Gminy Tyczyn od najbliższego z nich jest większa niż 50km (około 60km w linii prostej od Ukrainy oraz Słowacji). W związku z powyższym, przypuszczalne konsekwencje realizacji ustaleń projektu planu nie będą implikowały ryzyka ich wystąpienia poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Skala działania będzie miała znaczenie regionalne. W efekcie nie będzie mieć miejsca transgraniczne oddziaływanie na środowisko, zatem nie jest wymagane spełnienie dodatkowych wymogów prawnych, w tym przeprowadzenie postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko, o którym mowa w art. 55 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

8. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

Realizacja ustaleń projektu planu będzie ingerowała w środowisko przyrodnicze, powodując jego przekształcenia. Obszar planu w miejscowości Tyczyn jest w większości zainwestowany. Plan zakłada zachowanie aktualnej historycznej zabudowy lub uzupełnienie.

W miejscowości zainwestowanie kubaturowe w obszarach, które obecnie pozostają biologicznie czynne. Łącznie projekt planu przewiduje:

- pod nowe obszary do zainwestowania pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną lub usługową 0,4 ha
- pod nowe obszary do zainwestowania pod zabudowę produkcyjną – 1,8 ha,
- pod nowe tereny usługowe – 0,2 ha.

Skutki dla środowiska z tym związane zostały przedstawione w rozdziale 7. Zmiany będą dotyczyć struktury przestrzennej, zasobów przyrodniczych, krajobrazu. Wprowadzenie nowego zagospodarowania terenu wpłynie na podniesienie poziomu zanieczyszczeń wód gruntowych, środowiska glebowego oraz powietrza.

9. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru

Przyjęte w planie miejscowy rozwiązania nie naruszają zapisów obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy Tyczyn. Przeprowadzona analiza i ocena wykazała, że przyjęte rozwiązania dotyczące ochrony środowiska są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa w zakresie ochrony środowiska i przyrody, a także zapewniają zrównoważony rozwój tego terenu.

Na etapie koncepcji planu miejscowego wybrane zostały optymalne rozwiązania, które najpełniej realizują wyznaczone cele inwestycyjne dla tego terenu przy jednoczesnym racjonalnym gospodarowaniu zasobami środowiskowymi.

W projekcie planu miejscowego zostały założone zmiany w strukturze przestrzenno-funkcjonalnej, które wynikają z działań związanych z kontynuacją polityki przestrzennej określonej w studium oraz obowiązującym planie miejscowym. Wybrane zostały rozwiązania najkorzystniejsze z punktu widzenia lokalnej polityki przestrzennej oraz specyficznych uwarunkowań środowiskowych, kulturowych i społeczno-ekonomicznych. Nie ma zatem konieczności wskazania rozwiązań alternatywnych do ustaleń zawartych w ocenianym planie miejscowym.

Także, ze względu na brak znaczących oddziaływań na obszary cenne przyrodniczo, w tym obszary Natura 2000 oraz integralność tych obszarów (obszar objęty planem miejscowym nie znajduje się w granicach tych obszarów) również nie zachodzi konieczność przedstawienia rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w planie miejscowym.

10. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Tyczyn dla terenów położonych w miejscowości Tyczyn oraz Hermanowa. Sporządzona jest na podstawie art. 17 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 r. poz. 977 z późn. zm.) oraz art. 46 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094z późn. zm.). Zakres prognozy obejmuje analizę i ocenę dwóch planów miejscowego o łącznej powierzchni 19,59 ha, położonych w gminie miejsko wiejskiej Tyczyn, w miejscowościach Tyczyn (12,5 ha) oraz Hermanowa (2,69 ha).

Zgodnie z uzasadnieniem do uchwały intencyjnej dot. analizowanego planu miejscowego podjęte działania planistyczne będą służyć regulacji „zasad zagospodarowania terenów według aktualnych wymogów prawnych zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, a także wyznaczenie nowych terenów inwestycyjnych m.in. przemysłowych, składowych i magazynowych”. Oznacza to, że tereny objęte planem w miejscowości Hermanowa, dotychczas rolnicze, zostaną docelowo przeznaczone pod działalność gospodarczą, której kierunek będzie silnie powiązany terenami usługowo-produkcyjnymi gminy Tyczyn.

W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko zakres i stopień szczegółowości prognozy został uzgodniony przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie (pismo nr WOOŚ.411.1.110.2022.AP.2 z dnia 09 września 2022 r.) oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Rzeszowie (pismo nr PSNZ.9022.4.2.18.2022 z dnia 22 sierpnia 2022 r.).

W prognozie oddziaływania na środowisko dokonano analizy powiązania planu miejscowego z dokumentami strategicznymi i planistycznymi m.in.: Strategią Rozwoju Województwa do 2030 roku, projektem Strategii Rozwoju Gminy na lata 2021-2026 z perspektywą do roku 2030, Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy oraz z obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego dot. tego rejonu. Także zestawiono zapisy planu miejscowego z dokumentami dotyczącymi ochrony środowiska, w tym Programem Ochrony Środowiska dla gminy na lata 2020 – 2024 z perspektywą do 2028 roku oraz opracowaniem ekofizjograficznym.

W prognozie oddziaływania na środowisko dokonano charakterystyki stanu i jakości środowiska. Przeprowadzono analizę poszczególnych elementów, zwracając uwagę na liczne dobra kulturowe i materialne na terenie opracowania planu.

Stwierdzono, że na terenach objętym planem miejscowym nie występują obszary i obiekty objęte prawną ochroną.

W przypadku braku uchwalenia planu miejscowego na analizowanym terenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego może spowodować dowolność w dysponowaniu przestrzenią. Jest to ważne szczególnie w przypadku planu obejmującego centrum miasta Tyczyn, które charakteryzuje się występowaniem wielu obiektów wpisanych do rejestru zabytków.

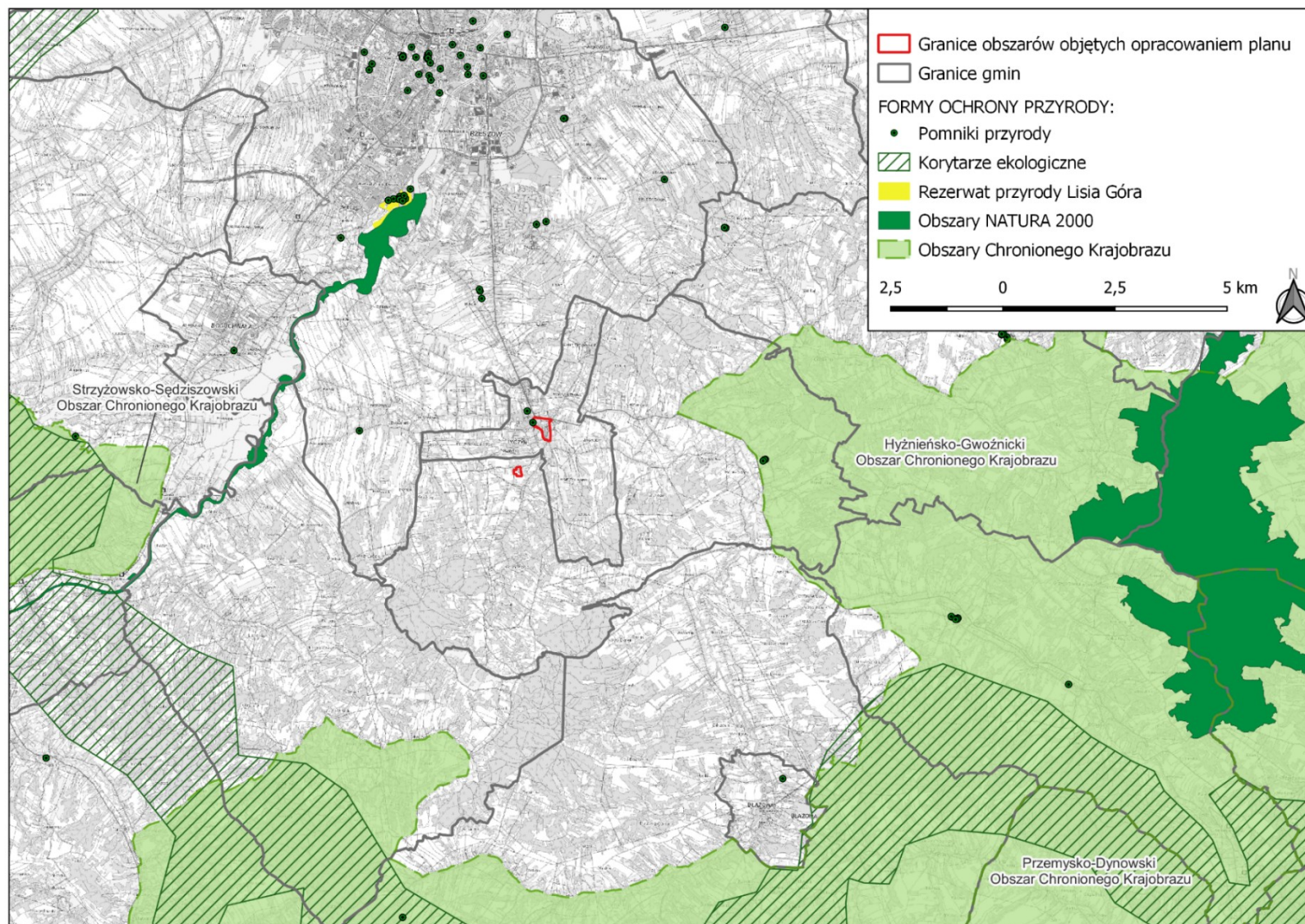
Przeanalizowano zapisy planu miejscowego w odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska biorąc pod uwagę w szczególności skalę i zakres analizowanego dokumentu. Ocena została wykona na dużym poziomie ogólności, bez rozpatrywania konfliktów przestrzennych i

funkcjonalnych odnoszących się do konkretnych rozwiązań urbanistyczno-architektonicznych (poszczególnych hipotetycznych inwestycji). W przeprowadzonej ocenie wskazano na wyraźne zmiany jakie nastąpią w strukturze przestrzenno - funkcjonalne tego obszaru, których konsekwencją będzie różny stopień wpływu na poszczególne elementy środowiska, w tym na przyrodę i krajobraz, z zakresie oddziaływania bezpośredniego, pośredniego, wtórnego, chwilowego, krótkoterminowego, średnioterminowego, długoterminowego i stałego.

Biorąc pod uwagę ogólność analizowanego dokumentu, lokalizację obszaru planu miejscowego względem obszary i obiekty objęte prawną ochroną przyrody, w tym obszarów Natura 2000 i ich powiązań, a także potencjalny zasięg oddziaływania planu miejscowego, stwierdzono, iż plan miejscowy będzie miał neutralny wpływ na obszary chronione.

Ponadto przeprowadzona analiza i ocena wskazała, że ze względu na brak znaczących oddziaływań na obszary cenne przyrodniczo, w tym obszary Natura 2000 oraz integralność tych obszarów nie zachodzi konieczność przedstawienia rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w planie miejscowym. Także wykazano, że w planie miejscowym zostały zawarte zapisy, które służą podejmowaniu działań ograniczających i łagodzących zmiany, które potencjalnie mogłyby skutkować niekorzystnym oddziaływaniem na środowisko. Przekształcenia środowiska będące konsekwencją realizacji zapisów planu miejscowego, wymagają prowadzenia stałego i systematycznego monitoringu, który może być dokonywany w ramach państwowego monitoringu środowiska oraz indywidualnie podczas procesu w postępowaniu administracyjnym dla nowych inwestycji budowlanych. Także analiza i ocena skutków planu miejscowego będzie odbywać się w ramach realizacji obowiązku ustawowego określonego w art.32 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Stwierdzono, że realizacja miejscowego planu zagospodarowania będzie odbywać się w oparciu o rozwiązania zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami, w tym z zakresu ochrony środowiska. Podsumowując, prognoza nie wykazała istotnych przeciwwskazań dla realizacji miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszarów objętych planem miejscowym.

Rysunek 3 Formy ochrony przyrody w rejonie obszarów planu